

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	celo leta	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četr leta	6—	četr leta	5—50
na mesec	2—	na mesec	1—90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (pričilju levo), telefon št. 34.

V vladni službi.

Klerikalci delajo z rokami in z nogami na to, da bi bili sprejeti v vladno službo. Od kar je rajnka Slovenska unija v poslanski zbornici odpovedala dr. Šusteršiču pokorščino, je klerikalna stranka krenila na novo pot in se ponuja in usiljuje vlad pri vsaki prilici in za vsako ceno.

Še več. Klerikalci so pripravljeni naložiti celo svojim volilcem popolnoma nepotrebne, da, velikanske žrtve, samo da bi se prikupili meročajni in odločilni krogom.

Vsakdo ve, kako moč in kak vpliv imajo vojaški krogi v državi. Generalni štab ima več vpliva kakor ves parlament in vsi ministri, zlasti sedanjan generalni štab, čigar načelnik velja za specijalnega zaupnika prestolonaslednika. Kdor je pri generalnem štabu dobro zapisan, kdor je v milosti pri šefu generalnega štaba, ta ima zgoraj mnogo zaslombe in če je priden, poslušen in parira na komando, zna še dače priti.

Vse delo naših klerikalcev meri na to, da bi si pridobili milost vojaških krovov. To datira od tedaj, kar je dr. Šusteršič obrnil hrket »Slovenski Uniji«.

Začelo se je to manevriranje z zanimim govorom dr. Šusteršiča v delegaciji. Takrat se je dr. Šusteršič z velikansko vmeno zavzel za nove izdatke za armado. Z navdušenjem se je potegoval za to, da naj se dovolijo milijoni in milijoni za nove vojne ladje in topove in bil je bolj paški, kakor sam papež, kajti še vojni minister ni toliko milijonov zahteval, kakor jih je bil Šusteršič pripravljen dovoliti. Govoril je Šusteršič za vedno pretirane zahteve vojne uprave, kakor da je bil komandiran za ta posel, govoril je tako, kakor da ni ljudski zastopnik, ampak uslužbenec vojne uprave. Vse je takrat strmelo in slišalo se je celo naivno vprašanje: Koliko je neki dobil dr. Šusteršič za ta govor. Za »koliko« se pa dr. Šusteršič ni šlo, pač pa se mu gre za »kaj«; zastonj takega govorja ni imel, a plačila še ni prejel in ga morda ne bo nikoli. Priznanje pa ni izostalo; ko je bil prestolonaslednik pri krstu prvega »dreadnoughta« v Trstu, je bil dr. Šusteršič menda edini parlamentar, ki je bil povabljen na din.

LISTEK.

Moša.

(Konec.)

Maša je bila otočna, Maša je trpela, Maša se je tako zamislila v svojo nesrečo, da so ji solze bolečin tekle po licu.

»Oh!«

In takoj se je zasmajala bistro in sveže in prijela se je za kolena, tako se je vsa tresla od smeja. In nadaljevala je pismo:

»Kaj mi hoče zdaj beli dan, kaj mi hočejo moji črni laci, moje žarke oči, blesčeca lica, kaj mi hoče vsa lepot, ko pa je bolno moje srce! Ali ne, saj ti si, ljubček moj, edino najdrzje na svetu! Le tebi klije moja ljubezen, moja velika in zvesta ljubezen, le tvoje je to srce, cvetče v nepopisni slasti in polno nebeskega hrepenuja po Tebi —«

Maša je podprla čelo s pestjo in veselo gledala na papir.

»Ampak, ne vem, ako bi bil Andrej — o Janezu niti ne govorim — zadovoljen z mojim pismom. Gotovo bi se šel zopet streljat, a zdaj zavoljo mene. Moj Bog, to bi bilo interesantno!«

Pomislila je še nekoliko in vzkliknila:

»Prav je tako! Saj nisem jaz kriča, da fantje vse verujejo dekletih!«

Klerikalci delajo sistematično v tej smeri, ki jo je zaznamenoval dr. Šusteršič s svojim delegacijskim nastopom. Trudijo se, pridobiti si milost vojne uprave ne le, kadar jih to nič ne velja, ampak tudi kadar to obeta težka bremena njihovim volilcem.

Sporedno s Šusteršičem se je skalo okrog generalnega štaba tudi Šuklje s svojimi projekti strategičnih železnic. Naravno je, da bi bila dežela kranjska vesela vsake železnic, ki se zida na državne stroške, naj bo potem že gospodarsko pomembna, ali ne. Suklje hoče z dejelnim denarjem in kvečjemu z državno podporo zidati železnic, in sicer ne glede na korist in potrebu deželne, marveč z edinim ozirom na strategični pomen teh prog. Ja, bahal se je javno, kako vesel ga je šef generalnega štaba in kako milostna pisma mu piše.

Zdaj pa še novi cestni zakon. Na interministerjalni konferenci zaradi cestnega zakona je imel zastopnik vojne uprave prvo besedo. Za kožo kranjskih davkoplăcevalcev, v prvi vrsti za kožo ljubljanskih davkoplăcevalcev se gre, a vzlite temu je vojna uprava zahtevala vse mogočne stvari, dasi država ničesar ne plača. In zastopnik dejavnega odbora dr. Lampe je bil z vsem zadovoljen in ker se je batil, da bi dejelni zbor to zadevo malo natančnejše preiskal in morda spoznal, da naj država kaj plača, če hoče imeti ceste in mostove narejene po potrebah armade, so pa sklenili, da stvar sproh ne pride več pred dejelni zbor, vse, da si klerikalci pridobije in utrdijo milost generalnega štaba.

Znana stvar je, da delajo avstrijski vojaški krogi na vojno z Italijo in klerikalne stranke podpirajo to prizadevanje, ker bi rade razbile zedinjeno Italijo in napravile papežev zgodbo v posvetnega vladarja. Priprave, ki jih dela Avstrija, so ogromne. Kakor svoj čas v Galiciji za slučaj vojne z Rusijo, tako je zdaj pri nas na jugu vse pripravljeno za vojno z Italijo. A dočim je država v Galiciji na državne stroške zidala strategične železnice in gradila ceste in mostove, hočejo klerikalci na Kranjskem velikanskih teh bremen naložiti domaćim davkoplăcevalcem. O cestnem zakonu govore klerikalci, da hočejo ž njim kmetu pomagati, v resnici pa hočejo na stroške ljubljanskega mestna ustreči vojni upravi.

Zakaj pa verujejo! Zaradi njih ne pojdem v klošter! — Ali Andrej je vseeno šarmantan dečko! Zelo ga imam rada, ker zna tako poljubljati in je ves židan pod nosom. Tudi Janezu ne morem dosti očitati, strašno me ljubi in na okarino zna igrati — A Bazil, — to je šele junak! Tako je črna kot cigan in oči se mu bliskajo in gore, in velik je in zamišljen. Prav kakor tragičen junak, kakor Mortimec ali don Enriko. Hu!«

In potem je Maša nadaljevala svoje pismo in je zapčatila z miličnimi poljubi.

»Skoro bi bila pozabila,« je rekla nato, »tudi Janezu sem obljudila, da ga počakam danes. In Maša je še zanj napisala pisemce, polno zvestobe in priseg.«

Takrat pa so se odprle duri in vso je stopil Andrej.

»Moj ljubi, kako težko sem te pričakovala! Zakaj te pa ni k meni tako dolgo!«

In lepo, lepo sta se ljubila tri kratke urice.

Kako prijetno je sedeti zvečer pri kozarcu prijaznega vinca! In v miru božjem in sveti slogi in spravljivosti srkati kapljo, kapljico zlato. Bogme, ni je lepote, ni večjega čara! In sostje se pomenukujejo o vojskah in mladeniči govore o svetem devičstvu in angelikih liliyah in poetje

Izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih inseracijah po dogovoru.

Upravnemu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.

to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	K 25—	za Nemčijo:	K 28—
celo leto	13—	celo leto	K 28—
pol leta	6—50	za Ameriko in vse druge dežele:	
četr leta	2—30	celo leto	K 30—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor člupsica ali znamka.

Upravnemu: Knaflova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

falsificiral, in res je, da je on sam najprvi izjavil, naj se še enkrat šteje. Res je, da sta posl. Brenčič in Hladnik s socijalnimi demokratimi, ki so proti predsednikovi enunciaciji, da je Stolzelova resolucija propadla, protestirali, češ, »Lüge, Fälschung,« disputirala ne le z jezikom, temveč poslanec Brenčič tudi z rokami po pultu.

Naš dunajski urednik je bil že opetovan predmet ljubezljive pozornosti naših klerikalcev. Kadarkar ljudem zmanjka argumentov, ali jih pa kaka resnica v oči bode, pa kriče, psujejo ter blatio osebe — njihov organ »Slovenec« se ne sramuje izbirati sedaj enega, sedaj drugega izmed urednikov svoje »konkurenčne« ter ga osebno blati. Sicer pri ljudeh, ki stoje žurnalistično tako nizko in ki nimajo pojma o stnovskih dolžnostih časnikarja, to ni nujesni čudnega, vendar nekaj ozira na tinih par inteligenčnejših čitatelej, ki vzamejo tu in tam »Slovenca« v roke, bi smela klerikalna redakcija vendar le imeti. Še kakemu kaplangu po prečne izobrazbe se bo morda zdelo, da tako otročje psovjanje, ki dela enkrat iz Kramerja Kramarja, potem pa zopet Kramara, ni povsem okusno. Toda mi nismo poklicani niti gospode od »Slovenca« manire.

Kar pa se stvarnih očitanj tiče, nam pojasnjuje naš dunajski urednik: Gledе poslanca Jarea je bilo poročilo, da je ta celo mesno vprašanje, kakor se je razpravljalo v parlamentu, označil kot »Wettrennen der städtischen Abgeordneten um die Gunst der Wähler« popolnoma točno in bistveno; da se je ta trditev našemu stenografu zdela nerodna in otročja — nad tem se ni čuditi.

Baš ob priliki Jarčevih izvajanj, ki so bila vse prej kot stvarna, je prišlo do ostrih medkljivev z strani čeških socijalnih demokratov. Poslane Korosec je pri tem napram nekemu tovariju rabil psvokvo »Halt's Maul«, kar se mu je takoj opetovano očitalo z besedami: »Schämen Sie sich, ein katholischer Geistlicher und benimmst sich so unanständig.« — Tudi tukaj se morda stenograf ni zmotil, če je pripisal, da so take manire rovtarske in neotesane.

Res je, da se je poslanca Benkoviča dolžilo, da je rezultat glasovanja

sujejo o prošnjah za dopust. Nekateri komitati so podali peticije zoper obstrukcijo, tako n. pr. komitat Tolna. Vrslji so se tudi veliki ljudski shodi, ki so poslali državni zbornici peticije za uvedbo splošne in enake volilne pravice in zoper vojaške predlage. — V včerajšnji seji je urgiral pristaš Justhove stranke poslanec Benešek, odgovor na vložene interpelacije. Temu predlogu se je pridružil poslanec Geza Polonyi. Ko se je glasovalo o prošnjah za dopust, se je nadaljevala debata o brambnih predlogah.

Albanska vstaja je stopila v odločilni štadij. Čez dva dni poteka rok, da se Albanci udajo. Odločitev še ni padla in dasiravno bi moral pomeniti ta provizorični štadij nekako premirje, vendar se vrše dan za dnevom krvavi boji. Turški listi poročajo sicer neprestano o velikih zmaghah turških vojev, vendar pa prihajajo od drugih strani med svet za Turčijo zelo slaba poročila. — Kakor poročajo iz Bitolja, se je vršil med Starovi in Gorico hud boj med vstači in turškimi vojaki. Grške in albanske čete so v složni akciji napadle Gorico in ubile 7 kristjanov, več kristjanov pa ranile. V boju z vojaštvom je padlo tudi več turških vojakov. Vse zveze z Gorico so pretrgane. — V dveh dneh je odločilni dan. Turška vrla je izjavila, da je s prvotnimi pogoji Albancev zadovoljna. Danes se odpelje turški poslanik na Cetinju s črnogorskim notranjim ministrom v Podgorico, da sporoti ta sklep turške vlade Malisom. — Splošno pričakujejo, da se bo cela zadeva rešila mirnim potom.

Francoska baje zbira in centralizira močno armado na vzhodnih mejah, kakor poročajo vesti iz Švice, posebno iz Brna. Vsak dan rezervisti, ki stanujejo v vzhodnem delu dežele in v Švici, je bilo baje uporno povedano, naj bodo pripravljeni za nastop vojaške službe. Iz Francoske pa označujejo te vesti kot neosnovane. — Iz Londona pa primašo casopisi vest, da so ladje prve divizije in dreadnoughte, ki so imeli vije v irskem morju, založili kar na hitro s premogom. Delali so baje cele noči. Moštvo ni dobito niti dopusta, dasi se sicer po manevrih navadno

Politična kronika.

Volitve v hrvaški sabor se bodo vršile, kakor poročajo hrvaški listi, dne 23. in 24. novembra. Pred tem se bo vršilo še kratko formalno zasedanje sabora, na kar bo ta takoj razpuščen.

V ogrsko - hrvaškem državnem zboru se vedno neprehomna trajala tehnična obstrukcija. Dannadan gla-

imam že takšnega dekliča, da mu ni para.«

»Andrej se je gromko zagrohotil, Bazil se je samo pomilovalno našmelnil.

»Tako vama pravim, da bi vidva popadala na koleni, da jo le vidita. Tako je prelepa.«

»Ne nori, bratec! Kakšen star interesar imas; in ti misliš, da imas dekliča!«

»Ne predrzni se tako govoriti o moji oboževani devojki, ki ji ni enake nisi med angeli.«

»Ha ha!« se je zasmajal Andrej. »Ne blazni! Ampak moja devičica — to je ti v resnici — žamet in solnce in roža! Ti pa pojdi spati, svojo krošnjo staro, ki je sicer ne poznam, ampak vem, da je navadna vrabulja.«

»Ti presneti Andrej, menda imas kako novo coprnicco, kako zarjavelo bisago, in zdaj govoris — o devičici!«

»Kaj klepetata, aka je niti poznala? Ti in tvoja predpotopna kamela — se pojida solit!«

dovoli. Dopolni se bodo takrat dovolili, ko bodo ladje popolnoma razorenze. Toda tudi ta poročila so precej neverjetna.

Perzijski vlad sta izročila angleški in ruski poslanik enako se glaseči noti, v kateri angleška in ruska vlada priznavati, da prejšnji šah nima nikake pravice do pokojnine, ker se je navzicle opetovanim svarilom, naj se ne podaja v politično agitacijo, vrnili v Perzijo. Obe vladni izjavljati, da moreti intervenirati, ker je bivši šah zdaj na perzijskem ozemlju.

V angleški poslanski zbornici so državnega podstajnika za zunanje zadeve vprašali, ali se sme dovoliti bivšemu portugalskemu **kralju**, da biva na Angleškem, čeprav konspirira proti portugalski vladni. Podstajnik je odgovoril, da se dosedaj še nihče ni pritožil zoper to, vsled česar vlada nikakor ne more še nastopiti zoper to.

Stajersko.

Klerikalna strahovlada na Kranjskem vzbuja vsled svojih zakonolomnih in naravnost ostudnih činov največje ogorčenje in zaničevanje tudi med spodnještajerskimi Slovenci. Z veliko pozornostjo čitamo tozadnevna poročila v »Slovenskem Narodu«. — List, ki se tako odločno bori proti klerikalnu - nemški strahovladi na Kranjskem, zasluži v polni meri simpatije ne le svojih ožjih somišljencov, temveč vseh ljudi, ki imajo kaj čuta za pravico in spoštovanja do zakonov ter do državljanke svobode! Mislimo si na Stajerskem: kaj če bi začeli nemški na deželni odbor z enako brutalnostjo nastopati proti spodnještajerskim Slovencem, kakor nastopa klerikalni kranjski deželni odbor proti manjšini v deželi? Kaj bi si misli, ako bi odstavil štajerski deželni odbor kakega slovenskega župana samo zato, ker bi na kakem shodu kot svoboden in enakopraven državljan nastopil proti Ornigu, Wastiani ali Stallnerju? In Nemei bi svoje postopanje prav lahko utemeljili s trditvijo, da Slovenci nismo nič boljši, ali pa pridemo do moči in oblasti! Kaj je postava, kaj svoboda, kaj državljanke pravice naprednjakov kakemu Lampetu ali Susterši? Ze v zadnjem zasedanju štajerskega deželnega odbora je poslanec Wastian ečno izjavil, da je zakonski predlog, ki izroča vse slovensko šolstvo v deželi popolnoma nemško - nacionalnemu vplivu, natančno posnel po glasovitem šolskem zakonu klerikalev v kranjskem deželnem zboru. Kdor sam ne pozna pravice in svobode, iste gotovo vreden ni. Vsi, ki bodo čutili trdo pest nemških nacionalcev v štajerskem deželnem odboru, imajo stinko tolažbo, da imamo med močniki slovenskega rodu take in še večje okrutneže, ki ne pozna niti proti lastnim rojakom postave in pravice.

Iz Ruš. Na čelu naše občine je stal 16 let vrl mož, mož v smislu Gregorčičevih besed: »Ne samo kar veleva mu stan ...«, dalec naokoli znani celjski rojak dr. G. Gorišek. Ze 30 let leči in tolaži bolnike v Dravski dolini in ni je tukaj hiše, kjer bi ne bivala njemu hvaležna duša. Poleg težavnega zdravniškega poklica pa je še opravljal na željo občanov službo občinskega predstojnika ruške občine. To dvojno delo je bilo mož sčasoma preveč. Tudi žezelezo se obrabi, pravi pregor in tako je tudi naš vrl župan oslabel in moral odložiti župansko čast. Težko, težko je bilo slovo, tako so pravili občinski očetje, ko so se vračali od poslovilne seje. — Dobil pa je tudi vrlega naslednika v osebi gosp. nadučitelja Laibacherja, kateremu želimo, da bi tako dolgo ostal na čelu občine, kakor njegov prednik.

Avtomobilna zveza med Ptujem, Sv. Lenartom in Mariborom. Deželnosodni svetnik dr. Kronvogel pri Sv. Lenartu je začel akcijo za vpeljavo avtomobilne zvezze med Ptujem, Sv. Lenartom in Mariborom. Imenovane občine ga bodo, kakor se sliši, čvrsto podpirale. Pozdravljamo tudi mi to idejo, ki bo olajšala promet v lenarčkem in severnem ptujskem okraju, ako se uresniči. Na — žezelezo ho predolglo čakati!

Pojasnilo. Na dvoje vprašanj naših naročnikov iz Trbovlja, če je zadnje dopise v »Slovenskem Narodu« poslat gosp. učitelj Anton Kuhar, izjavljamo, da so imena dopisnikov naša uradna tajnost, katere ne bomo nikdar izdali; a resnici na ljubo boli povedano, da je gospod Kuhar sedaj ravno tako nezvest dopisnik »Slovenskega Naroda«, kakor je bil prejew dopisnik »Narodnega Dnevnika«. Toliko, da bode mirna Bosna!

Mrtva roka in ljudstvo. Med duhovniki, ki skušajo ljudsko premoženje spraviti v cerkvene roke, se je zopet odlikoval Valentim Mikuš, župnik v St. Jurju ob juž. želez. Dne 30. junija 1909 je spisal za 85, oziroma 87-

let starega posestnika Janeza in Cecilio Hren v Hrušovcu oporočo, s katero ta dva postavita župno cerkev za dedinjo celega premoženja v vrednosti nad 20.000 K. Cela vrsta ubogih sorodnikov ni imela nič dobiti. Obojestranski sorodniki so pa po odvetniku dr. V. Kukovec v Celju vložili tožbo, da se oporoča razveljavlji, češ, da pismena oporoča ne odgovarja volji zapustnikov, ampak župnika Valentina Mikuša, ki je nedopustno vplival na duševno že zelo oslabela starčka. Okrožno sodišče v Celju je tožbo odbilo, postavni dediči so se pa pritožili še na nadodisločje v Gradec. Tam so razveljavili celjsko razsodbo in je celjsko okrožno sodišče imelo še enkrat izvršiti obravnavo z vsemi dokazi. Bilo je zaslišanih mnogo prič in dva zdravnika kot zvedenca sta se tri dni udeleževala obravnavne, da bi na podlagi izpovedi prič izrekla svoje merodajno mnenje, ali je izpodbiljalna oporoča odgovarjalna pravi volji Janeza in Cecilio Hren in ali je verjetno, da sta mogla ta zapustnika z ozirom na poslabšanje videti in telesno slabost sploh prebrati od župnika spisano oporočo in jo podpisati. Izrek zvedencev se za župnika Valentina Mikuša ni glasil preveč ugodno, tako da je izid pravde postal prav negotov. V tem položaju se je sklenila med dediči in župno cerkvijo v St. Jurju poravnava, tako da bi se oporoča sicer priznala in cerkev ostanala glavna dedinja, toda sorodnikom mora izplačati okoli 10.000 K. Stroški pravde, zvedencev, prič itd. pa znašajo tudi okoli 5000 K in imata plačati župna cerkev v St. Jurju. Dobieč je še vseeno znaten. Iz te pravde se je tudi razvidelo, da so naši duhovniki preej dobri juristi, kar se tiče sestavljanja poslednje volje. Menda imajo v mariborskem bogoslužju kakega profesorja dedinskega prava, ker za bogastvo cerkve ni nepraktično. Za ubogo ljudstvo je to manj prijetno. Sorodniki Janeza in Cecilio Hren so skoro sami siromaki in so še le po dolgi pravdi kaj malega dosegli iz lepega premoženja zapustnikov. Mrtva roka cerkev in ljubni blagor si pač zelo nasprotuje.

Od Sv. Lenarta v Slov. goricah poroča »Grazer Tagblatt«, da dobi tamošnji kaplan za vsako uro veročka na šulverajnski šoli 6 K. Ali je ta gospod nazadnje kak načelnik ali tajnik podružnice »Slov. Stražo«? Udnino na vsak način lahko plača s svetimi šulverajnskimi cekini, ki katoliškemu duhovniku nič ne smrdijo, četudi pridejo iz protestantskih rok. Pobožni in verni slovenski narod pa gotovo tudi nima proti nemški šoli, saj gospod kaplan uče verouk — in to je Roškarjevim volilem zvesti priporočila in reklame. Schulverein že ve, zakaj plačuje bogato remuneracijo kaplanu.

Še ena srednja šola za nemški **Stajer!** Stajerski Nemci so dobili v zadnjem času od držav kar dve realki in eno gimnazijo, od dežele pa eno gimnazijo (v Ptiju). Sedaj pa se je začela, kakor čitamo v graških listih, agitacija za ustanovitev državnega učiteljišča v Judenburgu. Faktične potrebe za tak zavod prav gotovo ni, saj je znano, da imajo na Srednjem Stajerskem preobilico njenih moči za učiteljišča. Ali dobri nemški purgarji v Judenburgu vedo, da mesto vsled srednje šole pridobi in od tod agitacijo za njo. Nam Slovencem se ne da niti višje gimnazije, dasi bi imeli pravico do dveh in ako bi se hotelo izmetavati denar, kakor za ptujsko gimnazijo, celo do treh in štirih. Mariborsko moško učiteljišče reklamirajo Nemci za svojo posest, dasi je po pravici naše. Na ustanovitev čisto slovenskega učiteljišča seve nikdo ne misli in naši poslanci seveda najmanj. Kaj pa nam je tudi treba srednji šol! Če postanejo lahko analfabeti in hlapci z okrvavljenimi rokami državni poslanci ter voditelji naroda, si lahko tudi drugi pomagajo brez omike dalje — ali pa naj gredo v nemške šole! Saj za te slovenski davkovalec — ničesar ne prispevajo.

Mariborska Ciril - Metodova podružnica je poslala julija v Ljubljano prispevke: narod. davec (nab. g. Majer) 33, nabiralniki v »Narodnem domu« 8, v Šparovčevi gostilni v Podovi 16 in v Medenovi gostilni 3 K, skupaj 60 K. — S prav lepo vstopo se lahko ponosa tokrat nabiralnik v Podovi, za kar se gospa Šparovčevi prav prisrečno zahvalimo!

IZ Maribora. V nedeljo, dne 6. avgusta popoldne prirede mariborski Slovenci izlet k Sv. Petru pri Mariboru v gostilno gosp. Muršeca. Ta izlet, ki se ga udeležijo tudi peveci, bo gotovo prav prijetna domača zabava. Vabimo torej vse mariborske izletnike, kakor tudi domačine od Sv. Petra, da se pridružijo temu prijateljskemu sestanku.

Ruška koča. Podravska podružnica »Slovenskega planinskega društva« obhaja dne 3. septembra pri Ruški koči desetletnico svojega obstanka. V cerkvi sv. Areha bo isti dan maša, potem pa se vrši na prijaz-

ni »planinski krog Ruške koče po-horsko - narodna planinska veselica. Spored se bo še isti dan razbobljal. — Pridite vse, ki ljubite slovenske Pohorje. Pohorski pozdrav!

Iz Št. Jerneja ob južni železnici. Radi narodne slavnosti, ki so jo predila naša napredna društva povodom 25letnice moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda, se silno razburja znani celski dopisnik v »Straži« in »Slovenec«. Napad g. potovalnega učitelja Prekorška in g. deželnega poslanca dr. Kukoveca, ki s svojimi govorji odbijata od Ciril-Metodove družbe — neliberalec ter tako tej važni narodni instituciji hudo škoduje! Dopisnik izrazi tudi pobožno željo, naj bi g. potovalni učitelj Prekoršek — šel! Res dobro, verjamemo, gospoda, da bi vam bilo ljubo, ako bi izginil iz prvih vrst naših narodno - obrambnih delavcev naši zmožni in neumorni organizator gosp. I. Prekoršek, saj vam vši vaši Hohnjeci, Medvedi in Pušenjaki ne morejo potom »Slov. Stražo« nič prida agitačnega fonda skupaj spraviti za vašo politično hujškarijo. — Slovenske krvi žejni ste spisali »Cirilometodarijo«, razbijali ste utanovne shode Cyril - Metodovih podružnic ter s sivo silo podili iz podružnic svoje redko posejane, še narodne pristaše. — Ukradli ste narodno firmo, da ste ustanovili »Slov. Stražo«, našo najsvetjejo organizacijo ste oskrnjevate — in danes se drznejo taki indvidui, ki so slučajno rojeni na Slovenskem, svetohilinsko trktati na izdajalske prsi in obžalovati razdor v družbi! Roke proč od tega, kar je naše, se zidano z našim delom in našimi žrtvami!

Iz Maribora nam poročajo: Dne 29. julija se je vršil na deželni sadjevinorejski šoli običajni zaključek šolskega leta na prav slavnosten način. Svečanosti se je udeležil tudi deželni glavar grof Attems. Minulo šolsko leto je bilo na zavodu 48 gojencev, 30 Slovencev in 18 Nemcev. Stetilo nemških gojencev so nemškutarški okrajni zastopi, »Schulvereine in »Südmark« z obilnimi ustanovanji unetno povzdignili. Saj je vzdrževal »Schulverein« 2, »Südmarka« 3 gojence, nemškutarški okrajni zastopi pa 5 gojencev. Ako se še pristeje 5 Nemcev, ki jih je vzdrževala na zavodu nemška hranilnica, in 3, ki so študirali na stroške radgonske hranilnice, Roščaški toplice (!) in ene nemške ustanove, se vidi, da se hoče nemški narasčaj na tem zavodu umetno vzdrževati in gojiti. Absolviralo je 16 gojencev, med njimi Slovencev. Jakob Megla s posebno izvrstnim uspehom, za kar je dobil od grofa Attemsa tudi častno premijo. Slovenski starši, dajajte svoje sinove v velikem številu na ta zavod!

Sestanek zastopnikov spodnjestajerskih kmetov podružnic v Poljčnah. Dne 27. julija se je vršil tukaj sestanek zastopnikov spodnjestajerskih kmetijskih podružnic, sklican po občinah orednje, ga odbora e. s. kmetijske družbe stajerske gg. Francu Robiču, Jožefu Mursi, Francu Thaleru ter župniku F. S. Gomilšku. Načelovala sta shodu oziroma sestanko gg. dež. odbornika Francu Robič ter Schmirmannl; kot zapisnikarja sta fungirala gg. nadučitelj Jankovič ter kaplan Sagaj. Udeležba je bila prav lepa; zastopanah je bilo 28 podružnic po okoli 50 zastopnikih. Postigli so tudi sestanek gospod ravnatelj Belle ter deželni živinorejski nadzornik Jelovšek. Poročali so gg. tajnik Holz o napakah dosedanjega poslovanja naših podružnic in kako doseči enotno poslovanje ter uspešno delovanje; župnik Gomilšek o notranjem delovanju podružnic; deželni odbornik Robič o različnih subvencijah, ki jih daje kmetijska družba in kako jih postanejo deležni tudi vse spodnjestajerske kmetijske podružnice; Mursa: »Katere melijoracije so najbolj potrebne in kako se naj vrše; Fr. Thaler o vzornem poslovanju podružnic; deželni poslanec Ozmec o delu naših podružnic za povzdigo živinoreja in mlekarstva. Poročilo dr. Schmirmannl: »Kako pospešujemo po kmetijskih podružnicah našo vinorejo in sadjeroje, je žal vsled pomanjkanja časa moralo izstatiti. Namen sestanka je bil, glavne funkcije podružnic poučiti o poslovanju v podružnicah, jih navdušiti in doseči enotno postopanje vseh. Poročevalci so držali tudi tega smotra, a žal v zelo živahnih debatah se je povedalo marsikaj brezpomembnega in se je tako potratil itak ozko odmerjeni čas. Sestanka sta se tudi udeležila revizor Pušenjak ter neki Žeboti. Pušenjak je napovedal, da zastopa šentiljsko podružnico, kar pa so navzoči zastopniki te podružnice zanikali in rekle, da ta gospod sploh ni član podružnice. S tovarišem Krambergerjem sta hotela na vsak način spraviti neko disharmonijo v zborovanje. G. Gomilšek, kateri je vabil razpoložil, vprašamo vlijudno, zakaj je Pušenjakova povabil? Je li mislil, da nam bode s tem človekom imponirali? Potem se je grozovito zmotil. Mi smo vedno in vsak dan pripravljeni za vse, kar je

v procvit podružnic koristno, prosimo pa, da se nas obvaruje vmešavanja gotovih zgagarjev, katerim so naše lepe podružnice trn v peti in kateri iščejo povsod le prepričljivo. — Skupen obed je priredila gostilnica gospa M. Svetlinova prav dobro in okusno. Po istem smo pogledali še nekatere vzorne hleve v okolici. — Upajmo, da bode rodil ta sestanek dovolj lepega sadu ter da mu bodo sledili drugi vsako leto.

Drobne novice. V pokoj je stopil poštni ekspeditor Fr. Skrbec v Zidanem mostu. — Ponosrečil se je v Trbovljah rudar Miha Spanberger. Cirkularna žaga mu je zgrabila desno roko in jo težko ranila. — V hrastniškem rudniku sta se sprla rudarja Miha Sitar in Rud. Napret. Prvi je zadnjega z jamsko svetlico tako udaril po glavi, da je bil na mestu ves krvav. Spravili so ga v bolnišnico. — V stajerskem zdravniškem zboru se utrile skočil v vodo in zadel z glavo na skalo. — Na borzem trgu se je utrgala včeraj električna napeljava tramvaja. Ponesrečil se ni nikdo. Promet je bil za pole ure ustavljen.

Japonski bojni ladji, ki sta bili

na Angleškem povodom slavnosti kronanja, križarita sedaj v evropskem morju. V začetku septembra obiseta tudi nasi pristanišči Trst in Pulj. Poveljniki japonskih ladij je admiral Schimamura.

Iz finančne službe. Računska evidenca Rudolf Bonavia in Ivan Bakotič sta postala računska svetnika in sta dodeljena deželnemu finančnemu ravnateljstvu v Zadru.

Kolera v Trstu.

Sanitetni oddelek tržaškega mestništva je izdal včeraj sledči razglas: Do 1. avgusta so oboleli za kolero strežnica Matilda Delgiorne, 33 let star; 17letna Antonija Udina, hči hišnika in 16letni mesarski vajenec Ivan Frangiacomo, ki je bil že par dni v infekcijski bolnišnici, kjer je obolen dne 31. julija. Dalje je obolen za kolero 30letni zasebni uradnik Ceser Kohn. S tem je doseglo število bolnikov sedaj 13. Vseh slučajev kolere pa je bilo dosedaj v Trstu 22. Vsii bolniki so po izreku zdravnikov izven nevarnosti, razen 17letne Udine in uradnika Kohna. Poseben nevaren je slučaj Udine. Bakteriologična preiskava in obdukcija nemadoma umrela kočija Del Conte iz mlekarne Meusoni je pokazala, da Conte ni umrl za kolero, marveč je imel bolna pljuča in pokvarjeno srce. Tekom včerajnjega popoldneva je obolen zopet več oseb za kolero sumljivimi znaki. V infekcijski bolnišnici so odpeljali 26letnega delavca Jožeta Stubeli, 24letnega premogarja Franca Makoveca in 37letnega sobnega slikarja Franca Vidaliča, 21letnega delavca Knuta Nilsena, 29letnega Karla Dominika iz Gradeža in enega poštnega uradnika. Vsi ti so nevarno oboleni, vendar pa dosedaj še niso znani bakteriologične preiskave, ali imajo ti bolniki kolero, ali kako drugo, koleri pa v njenih znakih podobno bolezen.

V očigled tem nenadnim pojmovom kolere, ki lahko postanejo za место usodni, kajti v zadnjih dneh je obolen 13 oseb, mnogo sumljivih bolnikov pa še niso preiskani, oziroma niso znani zdravniški izvodi, je odredil mestni magistrat najstrožje odredbe glede čistosti in snage. Vsii prodajalec sadja morajo imeti, kjer koli že prodajajo, sadje vedno zakrito s čičico. Kdor tega ne storii, mu sadje zaplenijo, oziroma izgubi tudi pravico prodaje. Na mestnem fizikalni tu so uvedli permanentno službo. V pomorski lazaret so odpeljali včeraj francoski parni »Jokey«, ki je prišel iz Marzelja. Na parniku je obolen mornar Ivan Štiglie za kolero.

Tužnega srca javljam prežalostno
vest, da je iskreno ljubljena prija-
teljica, gospodična

Učiteljica iste službo vzgojiteljice

k 1 ali 2 otrokom do starosti 8 let
Ponudbe na upravnštvo »Slovenskega
Naroda« pod šifro „R. G.“ 2622

2631 Tužnega srca javljam prežalostno
vest, da je iskreno ljubljena prija-
teljica, gospodična

2513

Pepica Pišlarjeva
učiteljica v Kuželju

v 24. letu starosti našla smrt v ob-
jemu neizprosne Kolpe v torek dne
25. julija.

Predago pokojnico priporočam
v pobožno molitev iz blag spomini.

V Kuželju, dne 29. julija 1911.

Minka Nosanova
učiteljica v Banjaluku.

Stanovanja

v prijazni, mirni in hladni Novi ulici št. 3,
tu s 3, 2 in 1 sobo in pritiklinami,
je oddati takoj ali za november.

Sprejme se prodajalka
za glavno tobačno zaloge in
loterijo.

Kje, pove upravnštvo »Slov. Naroda«

Vdova srednje starosti, zdrava in krepka
(diplom. babica) z odraslo hčerkjo

išče mesta hišnice.

Ponudbe pod „Sava 102“ na upravnštvo
»Slovenskega Naroda«.

2625

Iščem za 20 letno gospodično

hrano
pri kaki boljši rodbini.

Ponudbe na naslov: Karel Scharz,
mestni strojnik, Ljubljana Šelen-
burgova ulica št. 5.

Notarskega kandidata

ali solicitatorja sprejme notar Baš v Celju.
Zaradi dopusta ponudbe na naslov: Dr. Otto-
kar Baš, Ljubljana, Sodna ulica štev. 9.

2634

Elegantno Stanovanje

obstoječe iz 4–5 sob, kopalnice, po-
selske sobe in z vsemi drugimi priti-
klinami, s krasnim razgledom,
se da z novemberskim terminom

ev. tudi preje v najem.

Naslov v upravnštvo »Slov. Naroda«.

2635

Zahvala.

Povodom prebridke izgube našega iskreno ljubljenega
sina, oziroma brata, svaka in strica, gospoda

2632

Janka Velkaverha

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izka-
zano srčno sožalje in spremstvo, kakor tudi darovalcem
prelepih vencev najiskrenje zahvalo.

V Ljubljani, dne 2. avgusta 1911.

Žalujoči rodbini Velkaverh-Mally.

Spreten prodajalec

in diplomirani aranžer izložbenih oken na Dunaju

želi svoje mesto premeniti.

Zmožen je popolnoma hrvaškega, sloven-
skega in nemškega jezika.

Ponudbe pod „Arrangeur 22“ poštno

ležeče Zagreb.

2620

Telefon štev. 16.

KRANJSKA STAVBINSKA DRUŽBA V LJUBLJANI

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbnotehnička dela; tesarstvo in mizerstvo s strojnim obratom za stavbna in fina
dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Višu; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Učiteljica iste službo vzgojiteljice

k 1 ali 2 otrokom do starosti 8 let
Ponudbe na upravnštvo »Slovenskega
Naroda« pod šifro „R. G.“ 2622

20 letna gospodična

želi službe v trgovini z mešanim blagom,
najraje na deželi. — Ponudbe naj se
pošljejo na upravnštvo »Sl. Naroda«.

2631 Vsak stan
v celi deželi si napravi
premoženje
z našimi iznajdeniskimi problemi Raz-
pošilja zastonj vsakemu mednarodna
družba za izrabot patentov. (Patentver-
wendungs-Gesellschaft) **Fr. Heimbach**
:: & Co. Kelmers (Köln a. Rh.)

Trgovski pomočnik

se takoj sprejme

v trgovino z mešanim blagom. Even-
tualno se tudi odda trgovina na
račun. — Natančneje se izve pri G.
Stimpfiju, Šmarjeta, Dolenjsko.

Lepo stanovanje
v III. nadstropju, z vogalnim balkonom,
obstoječe iz 4 sob in pritiklin,
se odda za november na Bleiweisovi cesti 22.
Več se izve v stavbi pisarni J. Su-
pančiča, Šubiceva ulica 5 2621

Lepo stanovanje
s 4 sobami, kopalnico, prostorno sobo
za posle, elektr. lučjo itd.

se odda s 1. novembrom v Sodni ulici 13,
II. nadstropje. 2633

Vpraša se tam, v pritličju med 12. in
2. uro, ali v Tomanovi ulici štev. 10
(I. državna gimnazija).

V novozgrajeni hiši na Polianski cesti 71
se oddajo za novembrov termin

stanovanja
s 3 oziroma 4 sobami in pritiklinami,
dalje 2445
velika, na novo urejena
prodajalna.

Natančneje se izve istotam.
Janko Predovič v Ljubljani.

2634

Lepo stanovanje
s 3 oziroma 4 sobami in pritiklinami,
dalje 2445

velika, na novo urejena
prodajalna.

Natančneje se izve istotam.

Janko Predovič v Ljubljani.

2635

Zenitna ponudba

Priporočamo našim
:: gospodinjam ::

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Tehnična pisarna in stavbno podjetje
Ingenieur H. UHLÍŘ

3801 Ljubljana, Resljeva cesta št. 26.

Strokovna izvrstitev vseh vrst načrtov in proračunov, strokovni znanstveni izvidi, preverjanja zgradb.

Razglas.

V sredo, dne 9. avgusta t. l. ob 9 uri dopoldne se bo vršila v Zgornji Šiški štev. 65 (pri Kovaču)

prostovoljna javna dražba
popolnega kovaškega in kolarskega orodja.

Podajalo se bode skupno ali pa po posameznih kosih. Nadalje se bode prodalo veliko množino raznega za kolarje pripravljenega lesa. Orodje je v tako dobrem stanju.

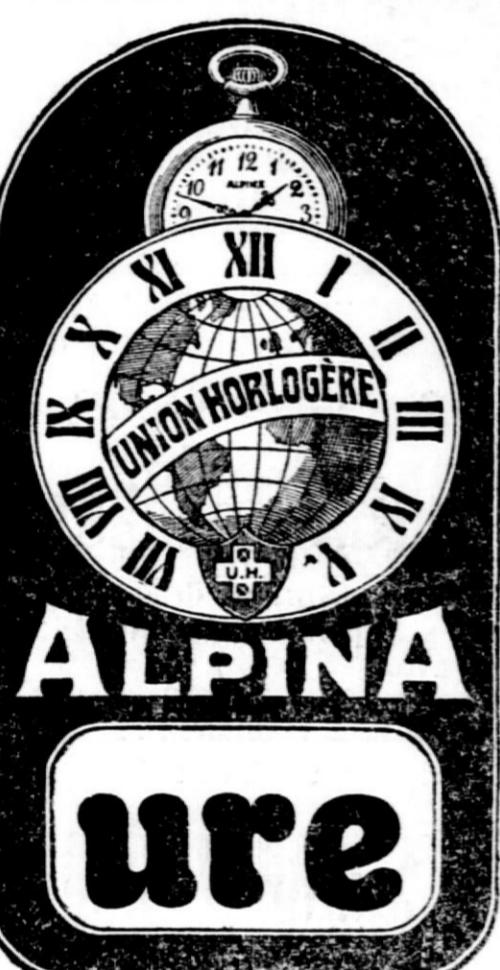
Dražbeni predmeti se lahko ogledajo vsaki dan v hiši štev. 65 oziroma 66 v Zgornji Šiški.

Natančnejši kupni pogoji se izvedo pri lastnici gospe Mariji Šetina v Zgornji Šiški štev. 101, ali pa pri podpisanim županstvu

Županstvo občine Zgornja Šiška,

dne 1. avgusta 1911.

2612

Priznano največja, resnično domača,
že 25 let obstoječa eksportna tvrdka.

Fr. Čuden

urar v Ljubljani, Prešernova ul. 1
samo nasproti Franciškanske cerkve
je delničar

največjih tovarn švicarskih ur »UNION«
v Genovi in Bielu

on torej lahko po originalno tverskih cenah
garantirano zanesljive, v vseh legah in tem-

peraturah po njegovem astronomičnem
regulatorju regulirane, svetovno znane

Alpina ure
z matematično preciznim kolesjem — v zlatu,
tula, srebru, nikliu in jeklu
prodaja.

Nedosežno velika izbira. — Večletno jamstvo.
Ceniki zastonj in poštne proste.

ANTON ŠARC, LJUBLJANA.

Izdelovanje perila, pralnica in
svetlolikalnica, električni obrat,
priporoča zelo dobro in solidno
izdelano perilo po nizkih cenah.

,TETRA'

srajce za gospode v različnih
barvah, dobre kakovosti, iz-
borna noša, posebno priporoč-
ljivo za osebe, ki se rade pote
in zoper prehlad. Dobi se blago
in po meri izdelano perilo. ::

Vzorci na razpolago.

1977

* * *
Cementne cevi
v vseh dimenzi-
jah, barvaste
plošče itd.
* * *

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.

Ljubljana.

* * *
Stopnice,
balkone, spo-
meniki, stavbni
okraski itd.
* * *

Lastnina in tisk »Narodne tiskarnice«

Lokal
pripraven za trgo-
vino ali obrt, na
Kongresnem trgu
št. 13
se odda v najem
s 1. novembrom.

Natančnejša pojasnila daje upravnštvo
»Slov. Naroda«, 2501

Kontoristinja
2608 večja obeh deželnih jezikov
se sprejme

v specerijsko trgovino in trgovino z
deželnimi pridelki na Spodnjem Sta-
jerskem. — Ponudbe pod „100“ na
upravnštvo »Slovenskega Naroda«.

M. Rosner & Co.
:: veležgalnica sadnega žganja ::
v Ljubljani

priporoča v lastni žganjarni kuhanju

2544 **Slivovko**
Tropinovec
Brinjevec
Hrušovec
Vinsko žganje
zanesljivih kakovosti.

Močni saloni.
Castilim damam priporoča
klobučke
te nastnejšega okusa
Ida Škot-Vaneč
239 Ido Frančo.
Šatni klobuki vedno pri-
pravljeni. Tako tudi venci
o trahovi in razne cvetlice
doma izgotovljene. ::

Klobučke in čepice
v najnovejših fasonah in v veliki izberi
prioriteta
244 **IVAN SOKLIC.**
Pripravljena za vsega
Veličina zaloge najmodernejših slamenikov.

ALFONZ
BREZNICK
c. kr. Izvedenec in učitelj Glasbene Matice.

Največja in najstarejša trgovina in izposojevalnica klavirjev in har-
monijev. Veličanska zaloge vsega glasbenega orodja strun in muzikalij.

C. kr. avstrijski pošto-
ranilnicni kontor št. 114-403. Ljubljana, Kongresni trg št. 13 Naslov brzojavkan
BREZNICK, Ljubljana

Klavirje dvorne tvrdke Bösen-
dorfer, Czakota, Hörl & Heitz-
mann, Stelzhammer in Man-
borg (amer. harm.) imam le jaz
izključno edini zastopnik za
Kranjsko v velikanski zalogi
in izbiri. Ne dajte se varati
po navidezno cenem, vsiljivem
»posebnu«, osobito, ker nudim
vsakomur, da si po kolikor mo-
gece najnajti ceni ali na ču-
dovito majhne obroke brez
vsakega zadatja nabavi prvo-
vrsten instrument z resnično
pismeno 10letno garancijo. Stari klavirji najugodnejše v zamenu. Izposojevalnina naj-
nižja. Popravila in ugaševanje vseh glasbil najceneje. Preigrani klavirji vedno v
zalogi. Violine, citre, kitare, tamburice, harmonike, telov. rogovci in strune po to-
varniških cenah. — Oglejte si mojo zalogu.

Umno stavbništvo.

Kdor hoče hitro in eno zidati, uporablja le 1166

Skagliol-plošče

5 in 8 cm debele

za napravo ločilnih sten, ki jih vsak lahko postavi.

PREDNOSTI:

Varno proti potresu, ne propušča | prostonoseče, hrani prostor torej
zvoka in tako trdno drži žreblike. ni treba nikakih traverz.

Samonoseče in trpežne Kesslerjeve stene (težno armirane stene iz opeke).

Preračun stroškov in proračun napravita avtonj arhitekta imetnika patentna

Hönigsberg & Deutsch, c. in kr. dvorna stavbnika, Zagreb.

Preblavske rudninske vode.

Staroslavne natroniske kiselice velike vrednosti in izvrstnega okusa,
neprekosljive čistosti in velike vsebine
glukove kislin.

Preblavska slatina, najčestejša alkalska rudninska voda, preizkušeno
zdravilna pri motenjih prebave in menjavanja

novi, katarih, kamenu, boleznih v mehurju in na ledicah.

Preblavski livadni vrelec, nanovo odprt, ogljikove kisline velebagat,

naraven natronski kisec, vsled prijetno

rezočega okusa prav posebno pripraven za brihanje vina, za mešanje

s sadnimi sokovi in je tudi brez vsake primesi uživan izborna osve-

žilna piča.

Dobiva se v Ljubljani pri

A. Sarabonu, Mihaelu Kastnerju, Peter Las-
sniku, A. Staculu in T. Mencingerju. ter po vseh lekarnicah in špecerijskih trgovinah ter pri vrelske razpo-
šiljalnicah

Preblav, Koroško.

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg štev. 28

Radi

preselište

trgovine

prodajo po zelo znižanih ceni

Krasne

BLUZE,

fine

KOSTIME, KRILA,

plašče, pelerine, nočne halje,

predpasnike, perilo, tudi po meri,

otreške oblekice, čepice,

potrebčine za novorojenčke,

moderce, pasove, nogavice, rokavice,

moške srajce, ovratnike in drugo modno blago.

Pošilja se na ogled po pošti.

3099

* * *
Cementne cevi
v vseh dimenzi-
jah, barvaste
plošče itd.
* * *

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.
Ljubljana.

* * *
Stopnice,
balkone, spo-
meniki, stavbni
okraski itd.
* * *